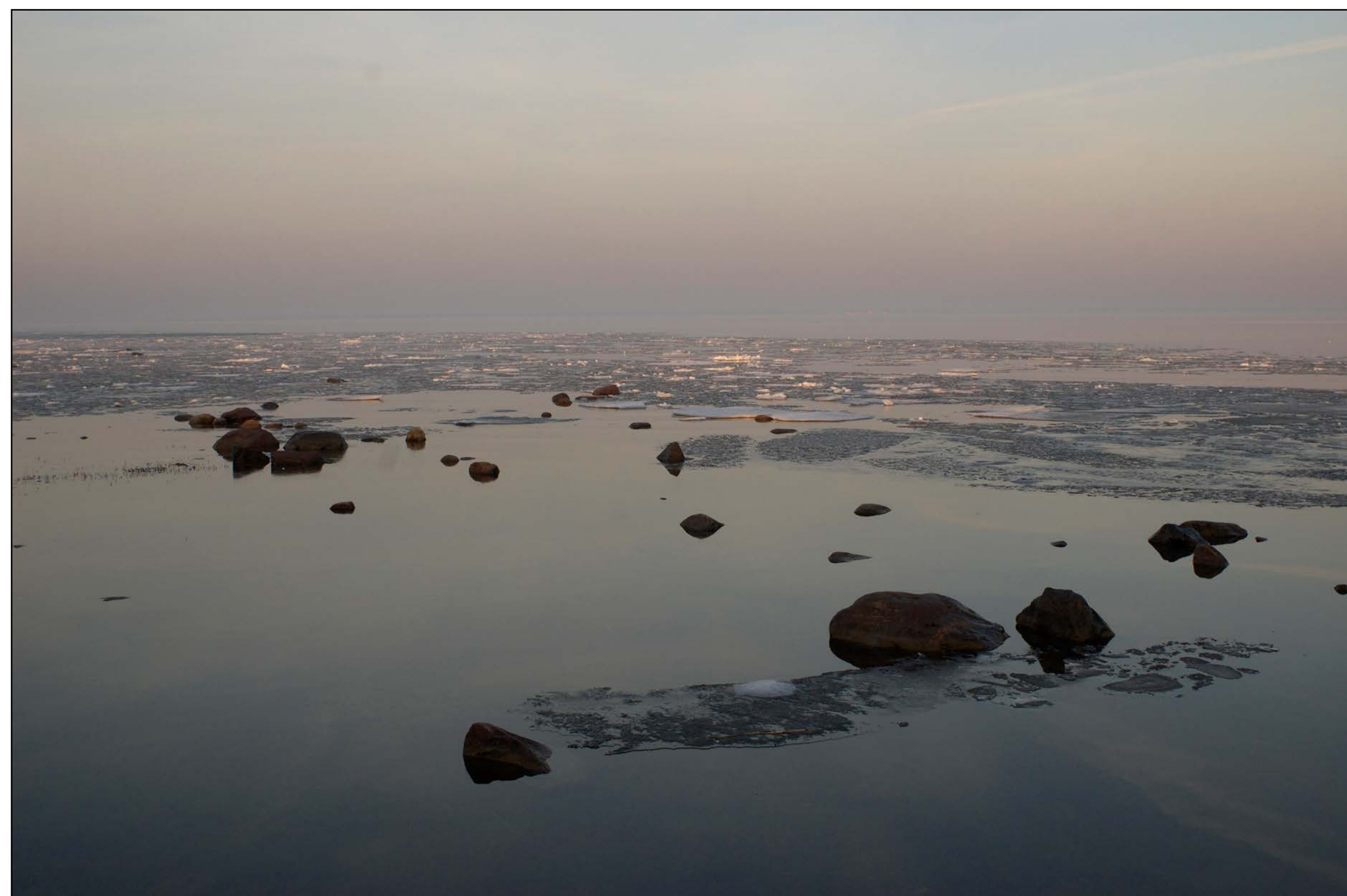


Rannikumeri ja lahed



Puhtu rannikumeri kevadel

Rannikumeri ja lahed

Virtsu ümbruses on abajaid, lahtesid ja mereroostikke kokku üle 2000 hektari.

Väinamere, Riia lahe ja siselahtede **rannajoon** on reeglina tugevasti liigestatud. Üksikutes paikades paljanduvad ordoviitsiumi ja siluri ladestu lubjakivid, dolomiit ning merglid. Väinamere põhjaseteteks on mitmesuguse löimisega liivad, saviliivad ja kruus, sügavamal savi, lahtedes ka muda. Tegemist on lainetuse ja hoovuste poolt ümberpaigutatud kvaternaarse setetega, see tähendab nad on pärit viimasest, umbes kaks ja pool miljonit aastat kestnud ja seni veel jätkuvalt ajastust. Paiguti leidub ka ravimuda.

Piirkonna mered on **põhjataimestiku** pooldest Eesti merealadest ühed rikkamad, mis on tingitud väikesest sügavusest, headest valgustingimustest ja tuulevarjust. Paiguti on taimestunud ka lainete mõjul liikuvad liivaja mudasetted. Taimed valmistavad orgaanilist ainet ja rikastavad vett hapnikuga. Ühtlasi pakuvad veealused taimepuhmad kaladele kudemiskohti, maimudele toitu ja kaitset. Ka selgrootud eelistavad taimestunud merepõhja. Lisaks soolases vees kasvavale meriheinale leidub ka penikeeli, haneheinasid, särjesilmi jt. õistaimi.

Siinsetest meredest on leitud väga vormiküllast ja mitmekesist **põhjaloostastiku**. Silmapaistvalt suur on mageveeliikide arv. Leida võib hulkhajarjussse, karpvähilisi, merilestasi. Siiski jääb Riia laht loomastiku poolest Väinamerele alla. Näiteks Väinamerest on leitud umbes 150 liiki bentilisi ja nektobentilisi selgrootuid. Väga rikkalikult on koorikloomi ja putukaid, tiguseid ja karpe. Põhjaloostastiku suvine asustustihedus võib küündida kuni 3000 eks/m² ja biomass 70 g/m².

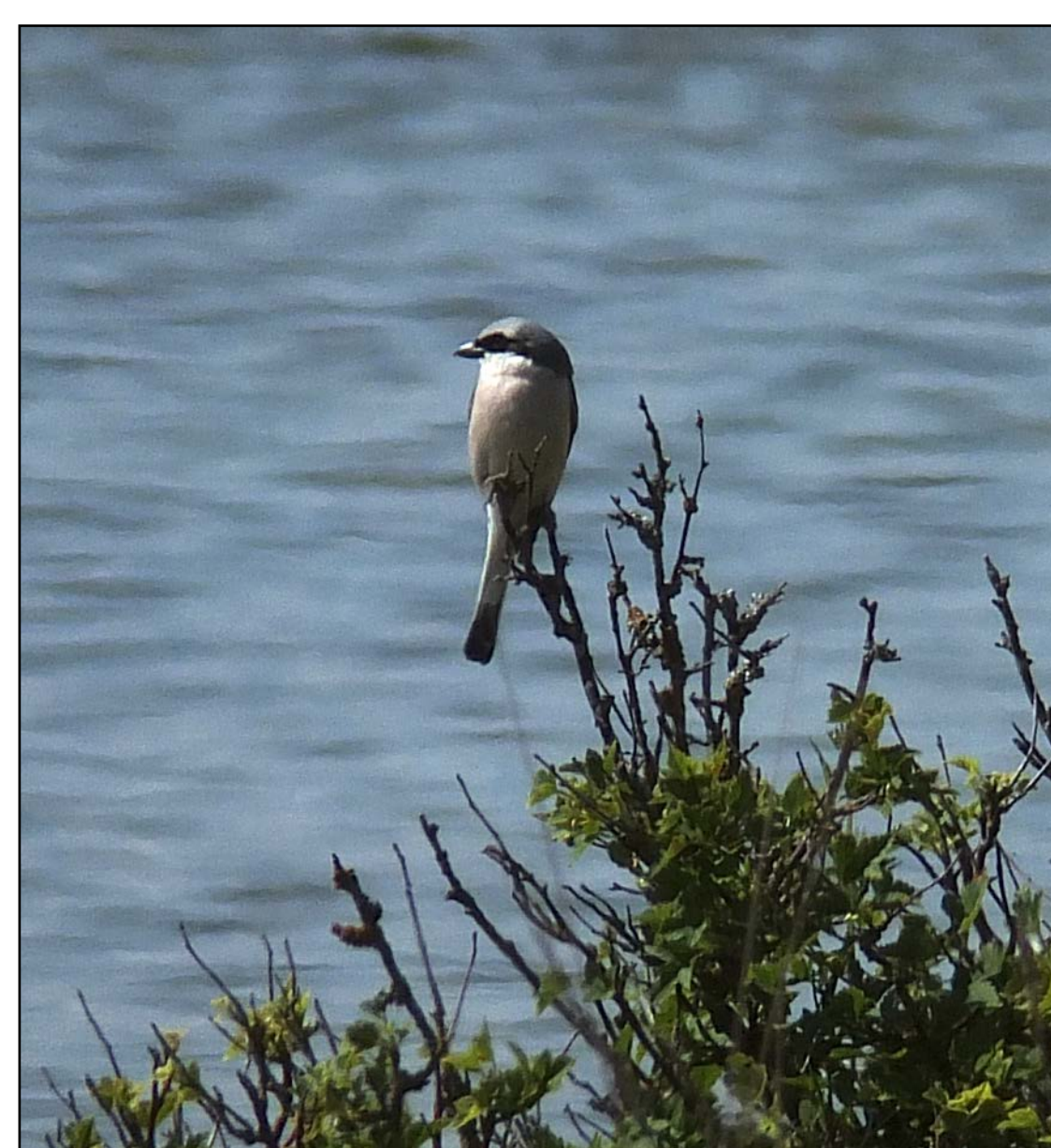
Tänu varjulistele lahesoppidele, põhjani läbisoojeneva ja väikese soolsusega veele ning taimeistikurikkale põhjale on piirkonna merealad sobivaks **kudemisalaks** paljudele mere-, riimvee-, siirde- ja mageveekaladele (räim, ahven, tuulehaug, haug, säinas, nurg, kiisk, meritint jt.). Esineb ka lesta, kammeljat, kilu, emakala, turska, merisiiga, angerjat, latikat, koha, nurgu, särge ja mitmeid eksiküüalisi (makrell, pollak jt.). On tehtud kindlaks ka raudkiisa, madunõela, merinõela, väiketobiase, merivarblase, nolguse, merihärja jt. mittetönduslike kalaliikide esinemine.

Rikkaliktaimede, kalade ja selgrootute fauna Väinameres ja lahtedes on lindudele toidubaasiks, ent kannab ka omaette väärtust tänu suurele mitmekesisusele.

Siselahted ja teised vee vähese liikuvusega merealad on reostuskoormuse kasvu suhtes äärmiselt tundlikud. Soojadel kevad- ja suvekuudel hakkavad vetikad kiiresti vohama ja hiljem lagunedes tarbivad ära madalate veevohade vaba hapniku, mis võib põhjustada ummuksile jäämist.



Üleujutus Puhtu rannaniidul



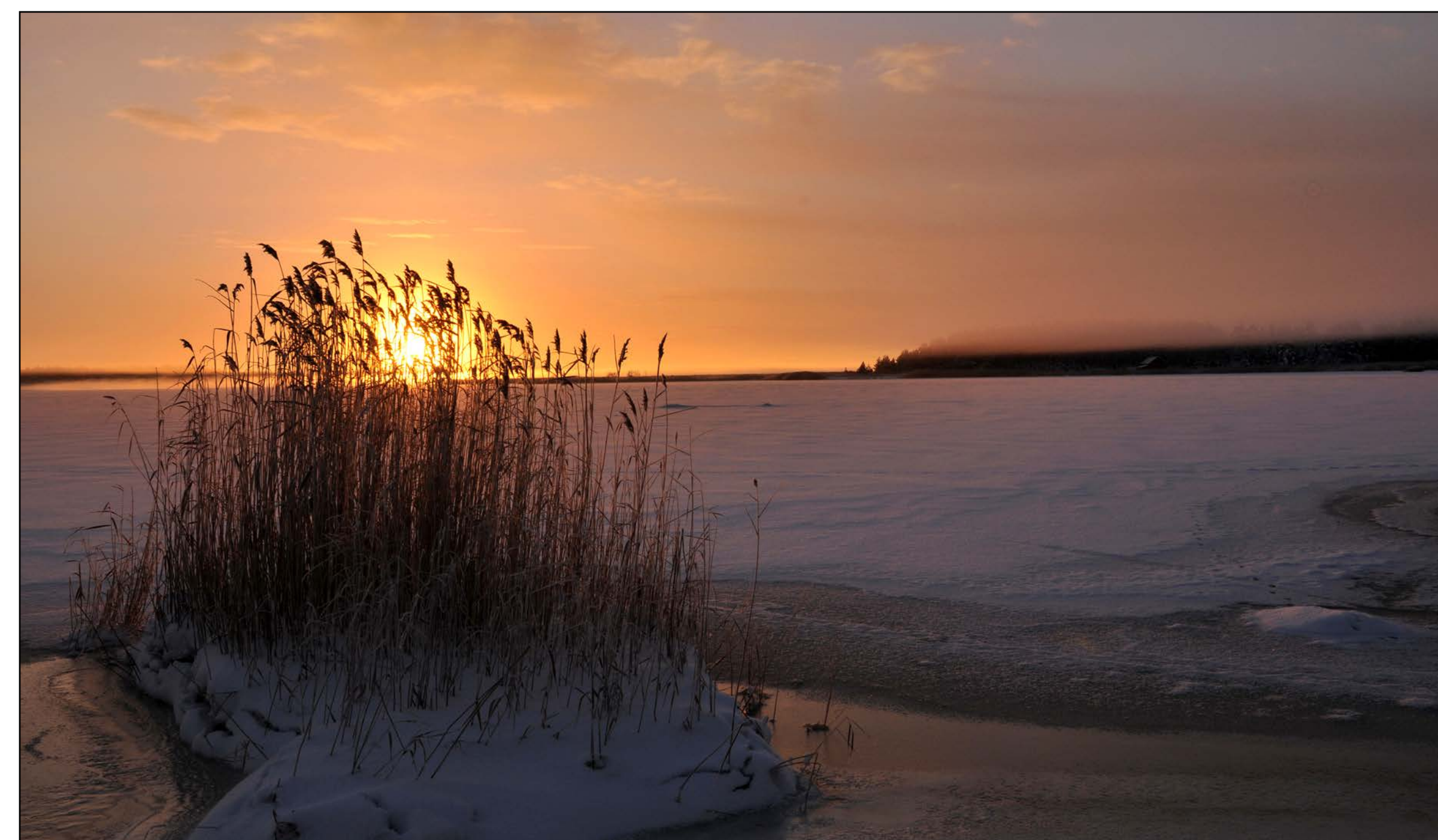
Punaselg-õgija



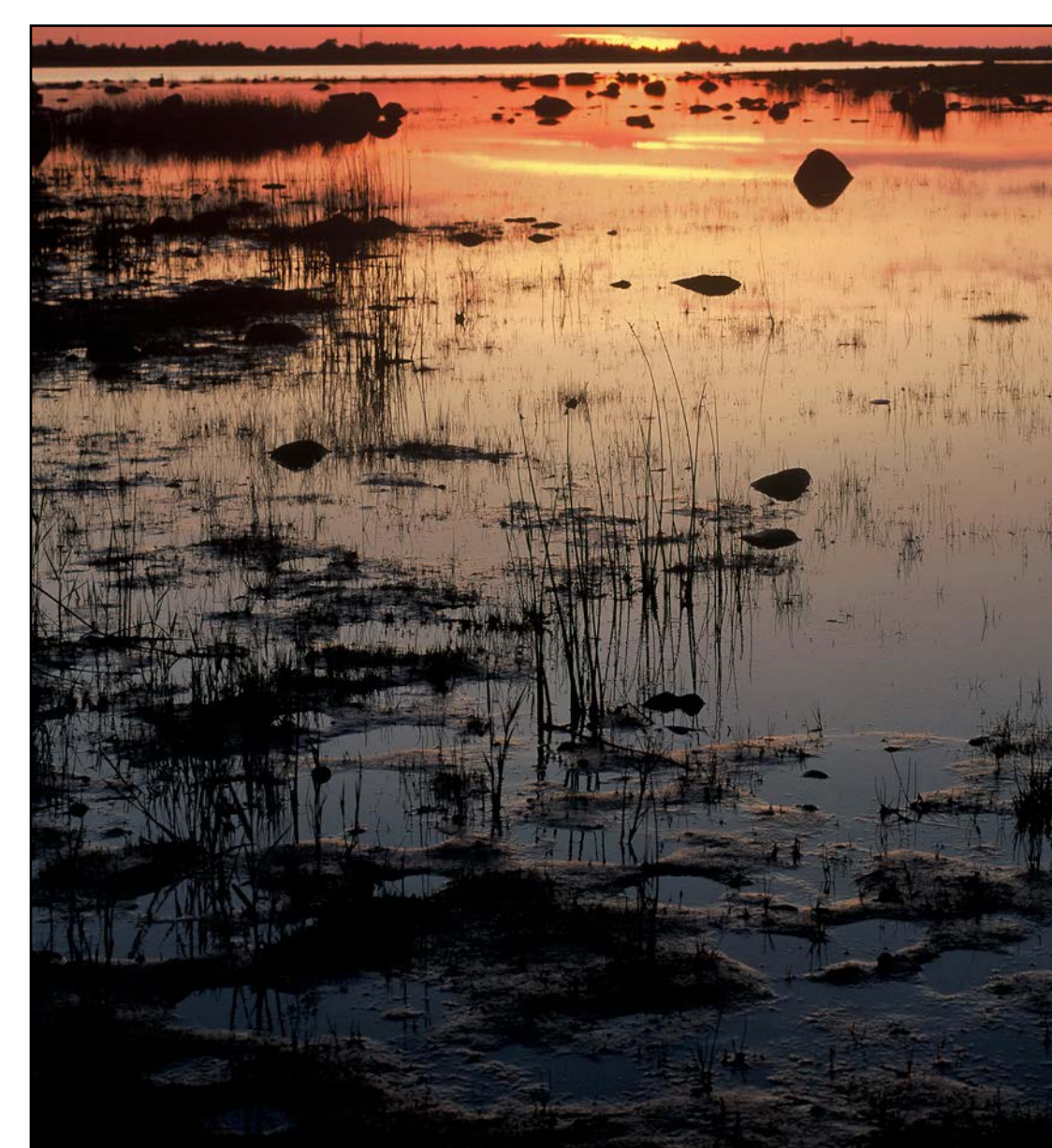
Lagled



Kunagi Virtsut poolsaare teinud maanteetammi kõrval näeb tänapäeval vett harva



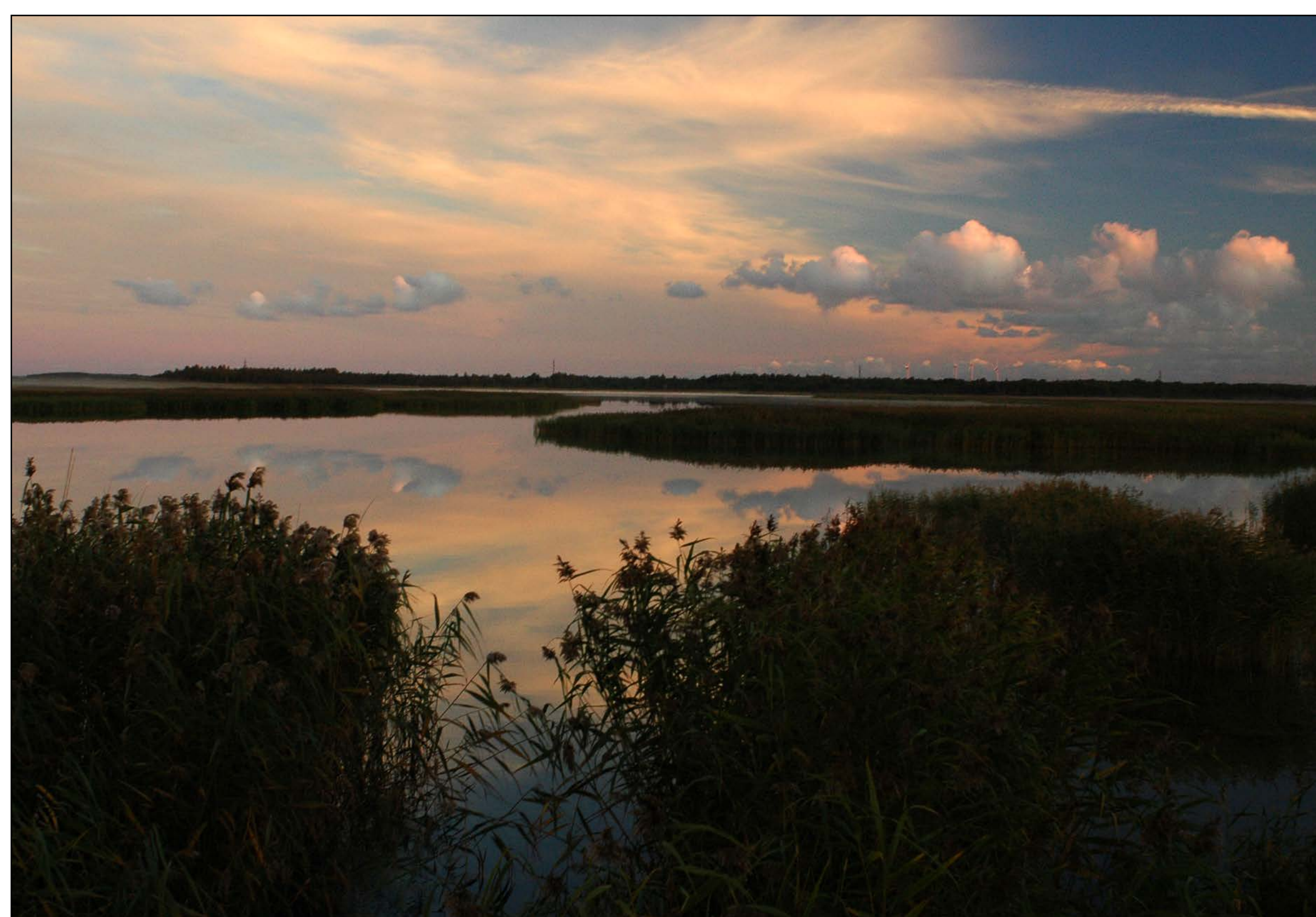
Rame laht



Pagurand



Suurkoovitaja



Vaade Möisa lahele raudteetammilt



Väikeluigid